

Rijksoverheid

Rijksoverheid

Nederland na de crisis

Herstellen en vernieuwen

Naast het bestrijden van het COVID-19 virus in het hier en nu, denken we na over hoe Nederland kan herstellen en vernieuwen naar aanleiding van de coronacrisis. De Rijksoverheid pakt deze vraag samen op met gemeenten, provincies, bedrijven, maatschappelijke organisaties, wetenschappers, pioniers en individuele Nederlanders. Welke ideeën leven er? Waar willen we het over hebben? En waar schuurt het? Kijk op watisonwidee.nl #NLnaecrisis

Wat moet hersteld worden?
Welke dingen willen we behouden?
Waar liggen kansen voor vernieuwing?

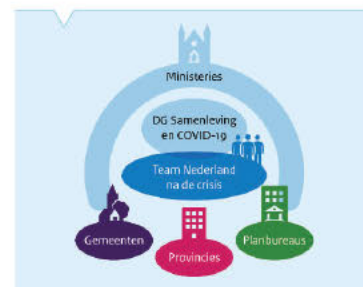
Welk perspectief
hebben we?

watisjouwidee.nl

Burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties, beleidsmakers, wetenschappers en (dwars)denkers gaan in gesprek met elkaar. We organiseren hiervoor ruim 80 dialoogtafels. Voorbeelden van thema's zijn geluk en ontspanning, natuur en milieu, onderwijs en werk, samen leven en wonen en verkeer.

Onderwerpen voor na de zomer (van DGSC)

Catshuis-bijeenkomst

DGSC-19

5.1.2e

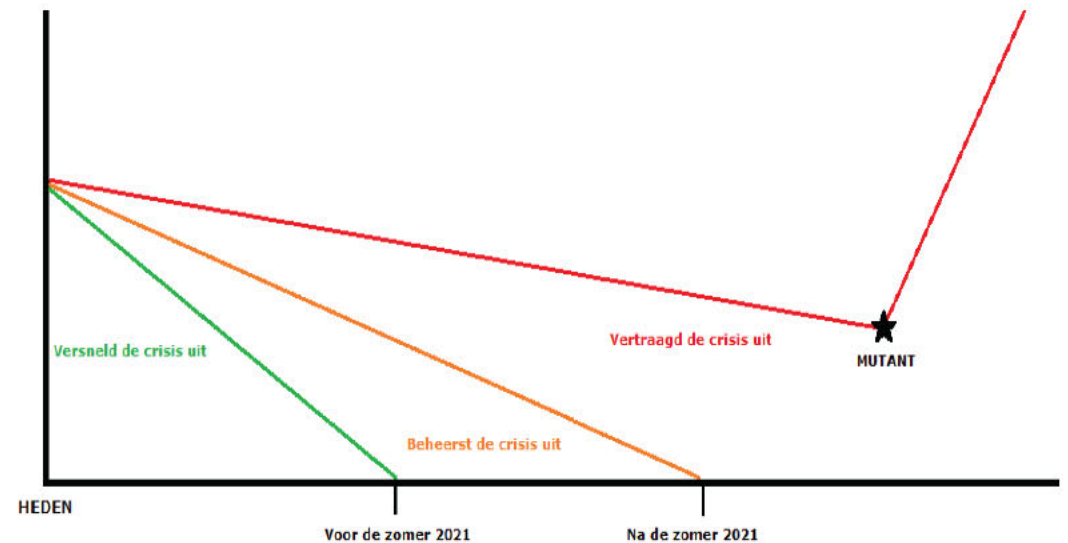
Overzicht thema's met impact voor na de zomer

- > Uitgewerkte scenario's (slide 3-4)
- > In beeld brengen samenhangende herstel- en vernieuwingsopgaven:
  - met de samenleving (dialoogtraject 'Nederland na de crisis' slide 5-7)
  - met de departementen (slide 8)
  - met gemeenten en provincies
- > PM Gedragsinterventies tbv naleving
- > PM Voorstellen voor het herdenken / stilstaan bij de impact die corona heeft gehad op samenleving
- > PM voorbereiden evaluatie en verantwoording van gevoerd beleid

Scenario's COVID-19

- Er zijn drie scenario's opgesteld en gedeeld met Kamer:
  1. Beheerst: einde crisis na de zomer
  2. Versneld: einde crisis voor de zomer
  3. Vertraagd: einde crisis niet in 2021
- In scenario 3 blijft het virus epidemisch. De mogelijke consequenties van dit scenario voor het beleid worden ambtelijk uitgewerkt.
- Na de epidemische fase waarin volgens de routekaart wordt afgeschaald, volgt in scenario 1 en 2 de endemische fase: het virus is een gevestigde maar beheersbare infectieziekte geworden.

De endemische fase

- › In de endemische fase kan begonnen worden met herstel en adaptatie van gezondheidszorg, economie en maatschappij.
- › De vaccinatiegraad blijft in deze fase een factor van belang.
- › Op ambtelijk niveau wordt nu gewerkt aan de voorbereiding van deze fase (zorg, sociaal/economisch/maatschappelijk, handhaving/compliance).
- › Maar: onzekerheden over effecten (nieuwe varianten) Covid-19 blijven ook in 2^e helft 2021

Het gesprek met de samenleving

5.1.2e

- > 80 tafels, 600+ burgers
- > 37 wethouders en burgemeesters betrokken als host
- > 26 betrokken bedrijven
- > 2,7 miljoen mensen bereikt via social media
- > Iedereen krijgt terugkoppeling
- > Opbrengsten leveren input voor herstel- en vernieuwingsopgaven

Belangrijkste inzichten uit de dialoog met de samenleving

1. De samenleving is **veerkrachtig**
2. Directe **schade** COVID-19 is groot
3. Veranderende **waarden** in een nieuwe samenleving
4. De **online** (blended) samenleving zet door
5. Opgaven moeten **breed** opgepakt worden met een overheid die regisseert en **perspectief** biedt
6. De **dialoog** met samenleving is belangrijk, ook in de volgende fase

Opbrengsten uit de dialoog

- > Er moet veel **ingehaald** worden. Niet alleen vakanties, maar ook onderwijs, zorg, bruiloften, feesten, echtscheidingen, emotioneel afscheid na overlijden...
- > Economische **schade en achterstanden** in de reguliere zorg en het onderwijs komen in de dialoog aan bod -> hier verwacht men actie van de overheid
- > Meeste aandacht is er voor de **mentale en sociale dimensie van de crisis**: sommigen zijn harder door de crisis geraakt dan anderen. Woorden als "winnaars" en "verliezers" en "persoonlijk leed" komen voorbij.
- > Breed *beleidsdomeinoverstijgend* oppakken van **opgaven** en **perspectief** bieden: de overheid als regisseur en in actieve dialoog met de samenleving
- > Er is **momentum** voor vernieuwing op verschillende terreinen: thuiswerken, mobiliteit, wonen, klimaat, milieu en onderlinge verbondenheid. Vanuit het dialoogtraject klinkt de roep om een **brede, dwarsdoorsnijdende** benadering en om de samenleving te ondersteunen bij het nemen van **eigen initiatief**.

Mogelijke domein overstijgende herstel- en vernieuwingsopgaven

- › Ondersteunen bestaande en nieuwe kwetsbaren
- › Hybride werken als toekomstbeeld
- › Gezonde en veilige leefomgeving
- › Sociale en mentale veerkracht van de samenleving
- › Economisch herstel
- › Voorbereid zijn op toekomstige crisis
- › Bestuurlijke verhoudingen in crisissituaties

PM voorbereiding evaluatie en verantwoorden

- > Interdepartementale WOB-coördinatie
- > Hotspot-archivering
- > Parlementaire verantwoording
- > Evaluatie OVV
- > Openbare tijdlijnreconstructie
- > Onderzoek(en) Algemene Rekenkamer